

KNJIŽEVNOS

T

Humanizem in renesansa

HUMANIZEM:

- ◆ Homo = človek
- ◆ Homus = človeški
- ◆ **Humanisti so obravnavali človeka, ga postavili v središče zanimanja** in storili obratno kot je to storil srednji vek, ki je v središče zanimanja postavil boga
- ◆ Razmahnil je **po letu 1453** → pade Bizanc (zavzeli so ga Turki), mnogi znanstveniki so se v tem času razbežali po Evropi s seboj so prinesli dela odličnih Antičnih filozofov in literatov in ta besedila so začeli prevajati na zahodu v latinski jezik
- ◆ **humanizem** je predvsem **idejno gibanje**, ki ga sestavljajo naslednje sestavine:
 - **antropocentrizem** – pomeni v središču je človek
 - **individualizem** – zanimanje za človeka kot posameznika
 - **senzualizem** – ospredju je čutno dožemanj
 - **esteticizem** – pomeni uživanje ob lepem
 - **panteizem** – bog in narava sta eno
 - **neopaganizem** – pomeni zanimanje za Antiko
 - **empirizem** – v ospredju je metoda poskusov
- ◆ humanisti so bili izredno **izobraženi in bogati meščani in plemiči**. Večinoma so **pisali v latinskem jeziku, deloma pa že tudi v narodnih jezikih**
- ◆ **največji humanist je Erazem Rotterdamski** – živel je v Angliji, njegovo najbolj znano delo je Hvalnica norosti

RENEZANSKA:

- ◆ renaissance = preporod ali novo rojstvo
- ◆ **idejno** je na renesanso **vplival humanizem**
- ◆ **pomeni splošno umetnostno smer v Evropi**, ki se je začela nekje od **14. Do 16. St.**
- ◆ njena **domovina** je **Italija**, zlasti bogata Italijanska mesta in papeški dvor
- ◆ povezana je tudi z začetki zgodnjega kapitalizma in novim načinom proizvodnje
- ◆ **začenja se pojavljati nova miselnost**, meščani se izvijajo izpod nadoblasti cerkve
- ◆ začeli so graditi razkošne palače, **začne se razvijati tudi arhitektura**
- ◆ močno je **zacvetelo slikarstvo in hortikultura**
- ◆ z začetkom renesanse so **povezana tudi različna odkritja**:
 - 1445 → izum tiska – Gutenberg
 - 1492 – odkritje Amerike
 - heliocentrični sistem – astronom Kopernik
 - Galileo – zemlja in planeti sončnega sistema se vrtijo okrog sonca
- ◆ Za renesanso bi lahko rekli, da **pomeni odkritje sveta in človeka**
- ◆ **Človek** s svojim razumom in svojimi zmožnostmi **postane najvišja vrednota**

- ◆ **Ideal je harmonični človek** – ta je telesno in duševno razvit, svoboden in močan, je radoživ in zagledan v ta svet
- ◆ Za renesanso je **značilno občudovanje narave**
- ◆ **V književnosti se kažejo naslednje značilnosti:** posvetnost, življenjskost, spoj romantičnosti in realizma, prevlada humanističnih idej (antropocentrizma, individualizma)
- ◆ Ideal renesanse je skladnost moralne in estetske popolnosti
- ◆ Je nasprotje srednjeveški književnosti, saj je zavrgla njen verski, fevdalni in viteški duh in se vrnila k antični kulturi, idejam, slogu in oblikam, kot jih je začel obravnavati humanizem tistega časa
- ◆ Marsikaj ohranila tudi iz srednjega veka (krščanske in viteške snovi, junake, zgodbe, oblike), pogosto jih je mešala z antičnimi zgledi – lahko vidimo spojitve antičnih in srednjeveških tradicij

- ◆ **Renesančna lirika:**
 - Nastajala na podlagi motivov, tem in oblik, ki so se izoblikovale v visokem in poznem srednjem veku, pogosto so se zgledovali tudi pri antičnih pesnikih
 - Vdihnila renesančnega duha, ki je strmel k spojitvi čutne in duhovne lepote, k estetskemu ravnotežju naravnih sil tako v življenju kot v umetnosti
 - Ta cilj skušala doseči tudi v pesniškem slogu, ki naj bi bil okrašen s prispodobami in metaforiko, govorniški blešč, eleganten in celo presenetljiv
 - Osrednja vrsta postal sonet, te značilnosti je najpoplneje uresničil Francesco Petrarca

- ◆ **Renesančna novela:**
 - šele renesansa ustvarila novelo kot posebno vrsto ali zvrst krajše proze
 - prvi in največji mojster novel – Giovanni Boccaccio

- ◆ **renesančni roman:**
 - v srednjem veku so pisali romane v katerih so imele veliko vlogo krščanske ideje, predvsem pa viteške prigode in ljubezni. Najprej so bili spesnjeni v verzih pozneje pisani v prozi. Renesansa je prevzela ta tip romana in mu pridružila nove – pastirske, potepuške, ljubezenske po antičnem zgledu in komično-satirične.

- ◆ **Renesančna dramatika:**
 - Po zgledu antičnih tragedij in komedij je hotela ustvariti posvetno, po obliki pravilno dramsko umetnost, kot jo je zahteval Aristotel; vendar se ji v večini ni posrečilo
 - Najboljša renesančna dela so nastala tako, da so se antični vzorci združili s srednjeveškimi
 - Bistvena novost v snoveh in idejah, ki jih je zajemala iz sodobnega življenja in iz duha renesanse
 - To se je posrečilo Shakespearu, ki je zato največji dramatik te dobe in verjetno vseh časov

Giovanni Boccaccio: Novela o sokolu

- ◆ **GLAVNE OSEBE:** Friderik, Giovanna
- ◆ **OSREDNJI DOGODEK:** Giovannin obisk pri Federigu
- ◆ **SOCIALNI POLOŽAJ OSEB:**
 - Friderik – reven, nima več ničesar razen Sokola
 - Giovanna – bogata, podedovala od pokojnega moža
- ◆ **VLOGA SOKOLA V NOVELI:** predstavlja tisti predmet ob katerem se zgodi preobrat
- ◆ **SOKOLJA TEORIJA**
- ◆ **SNOV:** viteška ljubezen do plemenite dame → v duhu renesanse so viteške pustolovščine nadomestili vsakdanji, preprosti dogodki
- ◆ **TEMA:** viteška ljubezen
- ◆ **GLAVNI MOTIV:** sokol – sokolja teorija
- ◆ **PRIPOVEDOVALEC:** Fiammetta, 5. Dan
- ◆ **ZGRADBA DOGAJANJA – DRAMSKI TRIKOTNIK:**
 - Giovanna je vdova, Federigo nesrečno zaljubljen in obubožan. Giovannin sin se spoprijatelji s Federigom in njegovim sokolom
 - Giovannin sin zboli
 - Giovanna se napoti k Federigu po sokola
 - VRH: Federigo žrtvuje sokola, da pogosti ljubeznivo žensko
 - PREOBRAZ: Federigo pove da je postregel s sokolom
 - Sin umre
 - Pregovarjanje sorodnikov, naj se Giovanna poroči
 - Federigo in Giovanna se poročita

NOVELA

- pripoved **krajšega/srednjega obsega**
- **snov** je iz **resničnega življenja**, brez neverjetnih in pravljinih motivov
- nastopa **malo literarnih oseb**
- **zgrajena** je po **dramskem trikotniku** z enim osrednjim dogodkom (predmet/junak)
- ima **presenetljiv konec**

- ◆ **GIOVANNI BOCCACCIO**
 - 1313 – Boccaccio se rodi kot nezakonski sin bogatega trgovca, v Certaldu blizu Firenc
 - 1325 – oče ga pošlje v Neapelj, tu se pripravlja za trgovski poklic, pozneje študira pravo

- 1333 – ljubezenska zveza z Marijo d'Aquino, nezakonsko hčerko neapeljskega kralja. Začne pisati ljubezenski roman Filocolo, sledijo druga podobna dela
 - 1338 – vrne se v Certaldo, tu se posveča humanističnemu študiju in književnim delom
 - 1348 – začne pisati zbirko novel Dekameron, konča jo 1353
 - 1375 – umre v Certaldu
- ◆ Novela o sokolu spada v zbirko **Dekameron**. V njen je zbranih več zgodb, ki so nastale, ko so si jih dekleta in fantje zbrani blizu Florenc, kamor so se umaknili pred kugo, pripovedovali 5. Dan svojega družjenja. Pripovedovali so si zgodbe o zaljubljenih, katerih usoda je bila nesrečna a se je na koncu le obrnila v srečen konec.
 - ◆ Novela spada med izrazito resnobne in spodobne novele v Dekameronu
 - ◆ Snov te novele ima na sebi precej srednjeveških potez, saj gre za znamenito viteško ljubezen do plemenite dame. Vendar ta ljubezen nima več prave fevdalne barve, junaki so postavljeni v sodobno mestno življenje, nekdanje viteške pustolovščine so nadomestili vsakdanji, stvarni in preprosti dogodki. Namesto fevdalnih in krščanskih idej so v središču plemeniti, telesno in duhovno lepi ljudje, ki težijo k naravni zadovoljivosti svojih želja.
 - ◆ Po obliki je zgodba značilna za klasično renesančno novelistiko, zgrajena je okoli osrednjega dogodka, razplet je presenetljiv, v njem ima glavno vlogo konkreten predmet - sokol (sokolja teorija, kot se imenuje pojmovanje novele, ki ga je proti koncu 19. St. opredelil nemški pisatelj Paul Heyse)

OBNOVA:

Zgodba se začne s tem da, Filomena konča svojo zgodbo, ob koncu pa ženskam, ki so jo vneto poslušale na srce položi misel o njihovi lepoti, ter o tem kar ta vse premore. Nato da besedo Dioneju, ki je veljal za dobrega pripovedovalca, da še on pove svojo zgodbo. Ta začne, da je njegovega časa v Firencah živel fant po imenu Friderik Alberighij. Ta se je neizmerno zaljubil v eno najprikupnejših Florenk, Giovanno. Sam je bil bogat in da bi si pridobil njeno ljubezen se je udeleževal bojev, viteških iger, prirejal svečanosti in delil darila. Vendar pa Giovanni zanj prav nič ni bilo mar. Friderik je brez pomislekov zapravil za Giovanno, dokler ni zabredel v revščino. Ostalo mu je le še manjše posestvo in njegov plemeniti sokol. Ker se je zavedal da v mestu ne more več živeti, je odšel na deželo, zaljubljen bol kot kadar koli. V tem času je Giovannin mož zbolel in ker je slutil da bo umrl svoji ženi zapustil vso svoje imetje. Ko je Giovanna ovdovela, je z sinom začela zahajati na deželo, na svoje posestvo, ki je bilo v bližini Friderikovega. V tem času je njen sin spoprijateljil s Friderikom in se navdušil za njegovega sokola. Kmalu za tem je fant nenadoma zbolel. Giovanna je bila hudo potrta, saj je bil on njen edini sin. Cele dneve je presedela ob njem in ga vedno znova povpraševala, če si kaj želi, naj ji pove saj mu bo željo če je le mogoče uresničila. Sin ji ni izrazil nobene želje, nekega dne pa je le spregovoril. Rekel ji je da če dobi Friderikovega sokola bo hitro ozdravel. Ko je Giovanna to slišal, se je najprej zamislila kako to izpeljati, saj ji je Friderik nudil vse, njej pa zanj ni bilo čisto nič mar. Kasneje pa je le sklenila, da pojde don in ga poprosi za sokola. Skupaj s spremljevalko, se je naslednje jutro odpravila po sokola. Ko je Friderik slišal Giovanno, ki je povpraševala zanj, se je hitro napotil do nje. Ko ga je Giovanna zagledala prihajati priti njej, mu je stopila naproti. Nato mu je povedala da je prišla z namenom, da se oddolži za vse slabo, nato pa izrazila željo da bi skupaj z njim in

njegovo družinico obedovala. Friderik ji je najprej obrazložil, da ni storila nič slabega nato pa jo popeljal v hišo, nato pa na vrt. Giovanni je rekel da ji bo dobra žena delala družbo, medtem ko gre on pripraviti kosilo. Nato spomnil, da je reven in da nima s čim postreči tako imenitne gospe kot je Giovanna. Ozrl se je po prostoru in pogled se mu je ustavil na svojem imenitnem sokolu. Ne da bi še kaj koli premišljeval, ga je ubil in dal pripraviti. Nato je pognil mizo in Giovanni in ženico povabil k obedu. Ne vedoč kaj jesta, so skupaj pospravili sokola. Ko so končali, se je Giovanna odločila da je čas da pove s katerim namenom je zares prišla. Ljubeznivo je začela, da ko bo imel tudi sam otroke bo razumel njeno situacijo v kateri se nahaja. Povedala mu je da svojega sina neizmerno ljubi in da bi zanj storila vse na tem svetu. Nato pa prišla na bistvo, da želi imeti sokola. Ko je Friderik slišal, kar gospa želi je pred njo planil v jok, saj je dobro vedel da ji želje ne bo mogel uresničiti. Ko se je nekoliko pomiril je Giovanni razložil, kak je storil in da ji je s sokolom postregel pri obedu. Giovanna ga je najprej okregala, nato pa pohvalila njegovo plemenitost. Ker ni dobila to po kar je prišla je razočarana vzela slovo. Ko je sin slišal o slabi novici, je nekaj dni zatem umrl. To je Giovanni zelo potrlo. Njeni bratje pa so venomer tiščali vanjo, češ naj se omoži. Ta pa jim je nekega dne dejala, da za moža vzame le Friderika. Bratje se z njeno odločitvijo niso strinjali, saj je bil ta reven, nato pa jim je Giovanna zabrusila, da je bolje imeti moža ki potrebuje bogastvo, kot pa bogastvo ki mu je treba moža. Ob teh besedah so bratje le spremenili svoje mnenje, ter Giovanni skupaj z njeno bogatijo prepustili Frideriku. Friderik in Giovanna sta se poročila. Friderik je lepo skrbel zanjo in začel pametno ravnati z bogastvo. Oba sta skupaj srečno živela.

Miquel de Cervantes Saavedra: Don Kihot

- ◆ Roman nastal kot parodija na viteške romane in je v tem smislu obračun s srednjim vekom
- ◆ Ob don Kihotovih prigodah se pokaže, da so nekdanji ideali samo lepi prividi, stvarnost je čisto drugačna, največkrat prav nič lepa, ampak grda in nesmiselna; seveda je tudi junakova vera v ideale komična, včasih pa tudi tragična
- ◆ Cervantesov roman je zmeraj znova aktualen, saj opisano nasprotje ne velja samo v zvezi z srednjim vekom ampak tudi za druge čase
- ◆ Zanj je klasična združitev temeljnih življenjskih vprašanj in pa vsakdanje stvarnosti, opisane v živih konkretnih podobah
- ◆ **Don Kihot** je **idealist** ali fantast, ki nemore najti stika s stvarnostjo; **Sančo Pansa** je **realist**, ki so mu čez vse naravni nagoni, neposredna ugodja in neugodja, tako da se zna prilagoditi stvarnosti

- ◆ **Miquel de Cervantes Saavedra:**
 - 1547 rojen v mestecu Alcala blizu Madrida revnemu podeželskemu zdravniku
 - 1569 služi v Rimu kot komornik kardinala
 - 1571 bojuje se v bitki s Turki pri Lepantu, težko ranjen
 - 1575 na morju ga zajamejo alžirski pirati in odpeljejo v Alžir
 - 1579 osvobodijo ga z odkupnino
 - 1583 piše komedije
 - 1585 objavi pastirski roman Galateja
 - 1587 postane izterjevalec živil za špansko armado, v naslednjih letih večkrat zaprt zaradi gospodarskih prestopkov
 - 1605 izda prvi del Don Kihota
 - 1613 izda zbirko Zgledne novele
 - 1615 piše komedije in medigre. Tega leta izide drugi del Don Kihota. Konča roman Persiles in Sigismunda, ki izide šele po smrti
 - 1616 umre v Madridu

William Shakespeare: Romeo in Julija

- ◆ ZVRST: tragedija
- ◆ SNOV: ljubezen
- ◆ MOTIVI: glavna dva – spor med družinama in ljubezenski par
- ◆ TEMA: večna ljubezen, smrt
- ◆ IZVIRNIK: ne
- ◆ KRAJ: Verona
- ◆ DATUM NASTANKA: 1595
- ◆ GLAVNE OSEBE: Romeo, Julija, njuni družini, Paris, Lorenzo, dojlja, Tybalt
- ◆ IDEJA: ljubezen je nepremagljiva, plemenitejša
- ◆ ČAS: 15. St., traja 4 dni in 4 noči, od nedelje do četrta, julija
- ◆ Klasičnost Shakespearovih tragedij in komedij:
 - V svoji vsebini združujejo najvišja vprašanja – filozofska, moralna, politična – z najbolj nazornimi podobami vsakdanjega življenja vladarjev, plemstva in ljudstva
 - V teh dramah se prepletajo motivi in teme vseh vrst – ljubezen, prijateljstvo, boj za oblast, usoda držav, nasprotje med pogubnim sovraštvom in željo po sreči,...
 - V komedijah ponavadi povezoval komičnost z resnejšo problematiko, vsakdanjo šaljivost s plemenito govorico
 - V tragedijah je po starih zgodbah iz rimske in srednjeveške zgodovine, pa tudi po novelah predstavljal usodo pomembnih vladarjev, kraljev, plemičev,... ki se bojujejo za oblast, trpijo v ljubezni ali čutijo v sebi življenske in moralne dvome
 - Pisav tudi druge vrste iger: npr. kraljevske in romantične igre
- ◆ **William Shakespeare:**
 - 1564 rojen v mestecu Stratford-upon-Avon uglednemu obrtniku in trgovcu
 - 1582 poroči se in začne se družinsko življenje, po 1585 z družino zapusti Stratford, polagoma se ustali v Londonu
 - 1590 napiše prvo kraljevsko kroniko (historično dramo), po tem letu jih sledi še več
 - 1591 začne pisati sonete, zbirka izide šele 1609
 - 1592 piše komediji Komedija zmešnjav in Ukročena trmoglavka
 - 1594 sodeluje v različnih gledaliških skupinah, piše tragedijo Romeo in Julija ter komedijo Sen kresne noči
 - 1596 piše nove kraljevske kronike in komedijo Beneški trgovec
 - 1598 piše komedije Mnogo hrupa za nič, Kakor vam drago in Dvanajsta noč (Kar hočete) ter tragedijo Julij Cezar
 - 1599 postane solastnik gledališča The Globe
 - 1600 piše tragedijo Hamlet in komedijo Vesele žene Windsorske
 - 1604 piše tragedije Othello, Kralj Lear in Macbeth
 - 1606 piše tragedije Antonij in Kleopatra, Koriolan in Timon Atenski
 - 1610 za stalno se preseli v Stratford; piše zadnje igre – romanci Zimska pravljica in Vihar
 - 1616 umre v Stratford
 - 1623 izide folio izdaja njegovih dram (vsega skupaj 36)

REFORMACIJA, protestantizem

- ⌘ 16. Stoletje
- ⌘ Reformacija je versko gibanje v zahodni Evropi
- ⌘ Hoteli so spremeniti cerkev v skladu s prvotnimi krščanskimi načeli. Ljudje so bili nezadovoljni s tem, da so duhovniki prodajali odpustke (vernikom so odpuščali grehe v zameno za plačilo), duhovniki so živeli na račun meščanov in kmetov.
- ⌘ Protestantizem je skupno ime krščanske veroizpovedi, ki se v reformaciji odcepi od katoliške cerkve. Protestanti so zahtevali, da verniki svoja verska besedila berejo v maternem jeziku. Odpravili so celibat – pravilo da se duhovniki ne smejo poročati

- ⌘ **Pridobitve in pomen reformacijske dobe za kulturni razvoj Slovencev:**
 - ⌘ Trubar je s svojo 1. Slovensko tiskano knjigo utemeljil slovenski knjižni jezik
 - ⌘ Spremenil se je odnos do slovenskega jezika – protestanti so dosegli, da so ga upoštevali v bogoslužju in v šoli (načrtno so skrbeli za šolanje slovenskih pridigarjev)
 - ⌘ Dobili smo prve kulturne ustanove – tiskarna in knjižnica v Ljubljani (temelje knjižnice postavi Trubar, ki je ob prvem izgonu iz Ljubljane prepustil svoje knjige v uporabo pridigarjev in šolnikom)
 - ⌘ Rodila se je zavest o skupnosti vseh Slovencev – kaže se v Trubarjevih nagovorih »vsem Slovencem« in »moji lubi Slovenci«
 - ⌘ Rodila se je zavest o pripadnosti Slovencev Slovanskemu narodu
 - ⌘ Zaradi delovanja slovenskih protestantskih piscev smo Slovenci prenehali biti zaostalo ljudstvo in smo v kulturnem razvoju dohiteli druge evropske narode

- ⌘ **Vrste in zvrsti protestantske književnosti:**
 - ⌘ Glavne vrste in zvrsti so bile: molitve, katekizmi, prevodi svetega pisma, pridige, razprave, cerkvene pesmi (npr. Visoka pesem)
 - ⌘ Nova vrsta oz. zvrst je bila neumetniške književnosti – 1. Slovenska slovnica Adama Bohoriča napisana v latinščini

- ⌘ **PRIMOŽ TRUBAR:**
 - ⌘ 1508 se je rodil kmečkemu očetu na Raščici pri Velikih Laščah
 - ⌘ Šolal se je na Reki, v Salzburgu, Trstu in na Dunaju
 - ⌘ 1527 je postal župnik v Loki pri Zidanem mostu, 1530 pa vikar v Laškem
 - ⌘ Prišel je v nasprotje z verniki, ker je pridigal zoper zidanje cerkva in čaščenje svetnikov
 - ⌘ 1535 je postal stolni pridigar v Ljubljani
 - ⌘ 1540 je moral zbežati v Trst pred preganjanjem, čez dve leti se je vrnil nazaj v Ljubljano
 - ⌘ 1548 je zbežal v Nemčijo
 - ⌘ 1561 se je vrnil v Ljubljano
 - ⌘ 1565 je moral spet v izgnanstvo, zaradi knjige Cerkevna ordninga
 - ⌘ 1586 je umrl v Derendingenu
 - ⌘ **Njegova pomembna dela:**

- o Objavil je 22 knjig v slovenščini in 2 v nemščini
 - o 1550 je izdal prvi dve slovenski tiskani knjigi – Katekizem (verski nauki, cerkvene resnice) in Abecednik (zapisan in razložen črkopis)
 - o 1555 Ta evangeli svetega Matevža
 - o 1557 Ta prvi dejl tiga noviga testamenta, Ta slovenski koledar
 - o 1558 En register... ena kratka postila
 - o 1560 Ta drugi dejl tiga noviga testamenta
 - o 1561 sv. Pavla ta dva listi
 - o 1564 Cerkevna ordninga
 - o 1566 Ta celi psalter Davidov
 - o 1567 Ta celi katekismus, Sv. Pavla listuli
-

Janez Svetokriški: Na noviga lejta dan

ℵ Sacrum promptuarium – sveti priročnik 1691

TRUBARJEVA PRIDIGA	PRIDIGA SVETOKRIŠKEGA
Ni členitve pridige	Členitev pridige
Odsotnost latinskih citatov	Prisotnost latinskih citatov
Kratki stavki	Dolgi stavki
Nazornost in preprostost misli	Številni eksempli/zgledi (šaljivka, anekdota, kratka zgodba, legenda, basen, novela)
Odsotnost metafor, enoznačilni pomeni	Številne metafore, izumetničen jezik, nabrekel slog, nejasni besedni pomeni
Ni estetskih prvin	Nabožne pripovedi o svetnikih čudežih – estetska mikavnost
Resnost homilije	Zanimive, pestre, šaljive, zabavne pridige
Germanizmi	Malo italijanizmov, vipavsko narečje
Jasni besedni pomeni	Nejasni besedni pomeni Baročna pridiga se je osvobodila povezanosti z meditativno prozo, kakršno je v postilah prakticiralo protestantstvo 16. St., zato je baročna pridiga bolj oratorskega (govorniškega) značaja

Rokoko

- ⊞ Iz francoščine rocaille – okrasje iz školjk, kolenčja
- ⊞ Je književna smer, izpeljana iz baroka – gre za odvod baroka
- ⊞ Gre za stilno prvotno manj vrednostno oznako za Evropsko umetnost od 30-80 let 18. St.
- ⊞ Predstavlja intimno prozno obliko in deloma nadaljevanje baroka
- ⊞ Razvil se je v Franciji, segel v Nemčijo, Avstrijo manj pa v Italijo, Španijo
- ⊞ Tipična predstavnik sta bila Linhard in Vodnik
- ⊞ Najbolj se je uveljavil v notranji arhitekturi in umetni..., slikarstvu, glasbi in književnosti
- ⊞ Izšel je iz baroka, pri čemer je spremenil njegove monumentalne oblike, v lažje intimnejše in nežnejše
- ⊞ Za arhitekturo rokokoja so značilni manjši dvorci z udobno opremljenimi svetlimi prostori, stene so okrašene s tkaninami, pohištvo je dekorativno okrašeno, les je obarvan in pozlačen